

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/664/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712215174
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6712215174.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/150/2012-20 zo dňa 18. 04. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd uložil navrhovateľovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti v spise 13C/150/2012 a v spojených veciach 13C/151/2012, 13C/152/2012, 13C/153/2012, 13C/154/2012, 13C/155/2012, 13C/156/2012, 13C/163/2012, 13C/164/2012, 13C/165/2012 vo výške 660,- Eur (66,- Eur x 10) (podľa položky č. I/ 17a Sadzobníka súdnych poplatkov).

Proti uzneseniu prvostupňového súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ s tým, že navrhol zrušiť uznesenie súdu prvého stupňa. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že nepodal námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a ods.1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), a teda spoplatňovanie fiktívneho návrhu bolo bezpredmetné. V návrhu navrhovateľ poukázal iba na skutočnosti, pre ktoré inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemohol vo veci konať, keďže jeho sudcovia mali pomer k veci a k účastníkom konania, a teda boli vo veci zaujatí podľa ustanovenia § 14 O. s. p. Z judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 331/09) možno vyvodiť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti z objektívneho pohľadu. Podľa navrhovateľa navrhovateľovi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, vrátane poplatku za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zák. č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch), nakoľko konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je oslobodené od poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch .

Uznesenie okresného súdu vydal súdny tajomník. Odvolaniu navrhovateľa proti rozhodnutiu vydanému súdnym tajomníkom zákonný sudca nevyhovel a predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 O. s. p.

Krajský súd, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 10 ods. I O. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania s odkazom na ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. a odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p. zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie z nasledovných dôvodov:

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom odvolania navrhovateľa je postup okresného súdu pri vyrubení súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti navrhovateľom v konaní začatom dňa 27. 09. 2012, ktoré je vecne oslobodené od poplatku podľa ustanovenia § 4 ods.1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 1 prvá veta Zákona o súdnych poplatkoch, vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon.

Podľa ustanovenia § 36 ods. 2 O. s. p., v konaní pred okresným súdom koná _____ a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu.

Podľa ustanovenia § 40a O. s. p., súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu. Osobitný zákon ustanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom.

Podľa ustanovenia § 6 zák. č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o súdnych úradníkoch“), v občianskom súdnom konaní vyšší súdny úradník rozhoduje na základe poverenia sudcu aj o: a) poriadkovej pokute, b) znalečnom, tlmočnom a svedočnom, c) preddavkoch na trovy dôkazu, d) súdnych poplatkoch, e) oslobodení od súdnych poplatkov, f) odstraňovaní vád podania, g) opatreniach podľa osobitného predpisu, h) ustanovení správcu dedičstva, i) príslušnosti _____ a právomoci súdu na konanie, j) ustanovení zástupcu účastníkovi konania, k) prípustnosti vedľajšieho účastníctva, l) prerušení konania, m) spojení vecí na spoločné konanie, n) vydání opravného uznesenia, o) pripustení zámeny účastníka konania o pristúpení ďalšieho účastníka do konania, p) pripustení zmeny návrhu na začatie konania, r) iných procesných rozhodnutiach.

Platenie súdnych poplatkov (ďalej len „poplatky“) je povinnosť, ktorú podľa čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky možno ukladať len na základe zákona. Dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona v zmysle čl. 59 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky. Konanie o súdnych poplatkoch je upravené v ustanoveniach § 12 - 14 Zákona _____ o súdnych poplatkoch, avšak subsidiárne v tomto konaní platí primerane Občiansky zákonník. Vo veciach poplatkov platí základná zásada, že o poplatkoch rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Oprávnenosť je potrebné skúmať so zreteľom _____ na právomoc a príslušnosť orgánu, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Príslušnosť sa skúma najmä z vecného a funkčného hľadiska. V súdnom konaní je týmto orgánom predovšetkým súd prvého stupňa. Poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh. Poplatky za konanie a úkony vykonávané bez návrhu sa vyberajú jedine v prospech poplatníka a ak je to v sadzobníku výslovne uvedené podľa ustanovenia § 1 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

Účastníci majú právo z dôvodov taxatívne vymenovaných v ustanovení § 14 ods. 1 _____ O. s. p. (ak so zreteľom na pomer zákonného sudcu k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať. Poplatková povinnosť v danom prípade vzniká poplatníkovi (navrhovateľovi poplatkového úkonu) podaním námietky zaujatosti. Ak poplatník nezaplatí súdny poplatok vo výške 66,- Eur súčasne s podaním námietky zaujatosti podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, I. Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, súd vydá rozhodnutie formou uznesenia, ktorým uloží povinnosť poplatníkovi zaplatiť súdny poplatok (vzor č.4 O. s. p.). V konaní pred okresným súdom koná a rozhoduje samosudca alebo poverený zamestnanec súdu v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom, ktorým je Zákon o súdnych úradníkoch. Podľa ustanovenia § 40a O. s. p. môže súdny úradník vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu jedine v rozsahu ustanovenom Zákon o súdnych úradníkoch. Súdnymi úradníkmi sú v občianskom súdnom konaní: a) vyšší súdni úradníci, b) súdni tajomníci.

Z doslovného výkladu ustanovenia § 10 Zákona o súdnych úradníkoch vyplýva, že súdny tajomník nie je oprávnený rozhodovať o súdnych poplatkoch. Súdnym úradníkom, ktorý má podľa ustanovenia § 6 písm. d) Zákona o súdnych úradníkoch oprávnenie rozhodovať o súdnych poplatkoch, je vyšší súdny úradník.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ podal na Okresný súd Zvolen návrhy na začatie konania, ktorými sa domáhal zaplattenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších právnych predpisov, v ktorých namietol z dôvodu zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Zvolen. Na základe návrhov na začatie konania navrhovateľa sú na Okresnom súde Zvolen vedené súdne konania pod sp. zn.: 13C/150/2012, 13C/151/2012, 13C/152/2012, 13C/153/2012, 13C/154/2012, 13C/155/2012, 13C/156/2012, 13C/163/2012, 13C/164/2012, 13C/165/2012.

Uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k.: 24NcC/68/2012-11 zo dňa 15. 10. 2012, 23NcC/519/2012-11 zo dňa 15. 10. 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23NcC/519/2012-15 zo dňa 23. 10. 2012, 23NcC/101/2012-11 zo dňa 10. 10. 2012, 3NcC/121/2012-11 zo dňa 16. 10. 2012, 5NcC/56/2012-11 zo dňa 12. 10. 2012, 23NcC/51/2012-11 zo dňa 09. 10. 2012, bolo rozhodnuté o námietkach zaujatosti, pričom sudcovia Okresného súdu Zvolen neboli vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veci, s výnimkou sudcu R.. R. T. a R.. V. V. (v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 13C/155/2012).

Uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/150/2012-16 zo dňa 13. 12. 2012 súd prvého stupňa spojil konania vedené pod sp. zn.: 13C/150/2012, 13C/151/2012, 13C/152/2012, 13C/153/2012, 13C/154/2012, 13C/155/2012, 13C/156/2012, 13C/163/2012, 13C/164/2012, 13C/165/2012 na spoločné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 13C/150/2012.

Uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/150/2012-20 zo dňa 18. 04. 2013, vydaným súdnym tajomníkom, bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia, súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti v spise v spise 13C/150/2012 a v spojených veciach 13C/151/2012, 13C/152/2012, 13C/153/2012, 13C/154/2012, 13C/155/2012, 13C/156/2012, 13C/163/2012, 13C/164/2012, 13C/165/2012 vo výške 660,- Eur (66,- Eur x 10).

Vzhľadom na to, že odvolací súd zistil, že uznesenie okresného súdu bolo v rozpore so Zákonom o súdnych úradníkoch vydané súdnym tajomníkom, ktorý nemal oprávnenie rozhodnúť o súdnych poplatkoch, teda v danom prípade ide o nulitné rozhodnutie, ktoré nemá žiadne právne účinky, pričom odvolací súd ex officio musí prihliadať na vady konania pred súdom prvého stupňa, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s odkazom na ustanovenie § 212 ods. 3 O. s. p. a to i nad rozsah a dôvodov odvolania s odkazom na ustanovenie § 212 ods.1 O. s. p., odvolací súd potom uznesenie okresného súdu zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p.

V ďalšom konaní teda okresný súd (sudca, vyšší súdny úradník) musí vyriešiť, či: a) navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti, b) vznikla poplatková povinnosť navrhovateľovi podaním námietky zaujatosti podľa ustanovenia § 5 ods.1 písm. g) Zákona o súdnych poplatkoch s prihliadnutím na to, že konanie je vecne oslobodené od poplatku podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012, c) ak vznikla poplatková povinnosť navrhovateľovi, vyrubí súdny poplatok podľa Sadzobníka súdnych poplatkov uznesením.

Podľa ustanovenia § 226 O. s. p. súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.